

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 10/25

Luxemburg 4. februára 2025

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-158/23 | [Keren]¹

Medzinárodná ochrana: právo Únie nebráni za určitých podmienok tomu, aby osoby s postavením medzinárodnej ochrany museli zložiť skúšku občianskej integrácie

Neúspešné zloženie takejto skúšky však nemožno systematicky sankcionovať

Holandská právna úprava stanovuje, konkrétne pre osoby s postavením medzinárodnej ochrany, povinnosť zložiť v určitej lehote skúšku občianskej integrácie. V prípade neúspechu možno uložiť pokutu. Súdny dvor zdôrazňuje význam získania znalostí, najmä jazykových, pre integráciu týchto osôb a konštatuje, že členské štáty majú za určitých podmienok možnosť stanoviť povinnú účasť na programoch občianskej integrácie a vyžadovať úspešné zloženie súvisiacich skúšok. Treba však zohľadniť veľmi premenlivé osobné okolnosti, v ktorých sa nachádzajú osoby s postavením medzinárodnej ochrany. Pokutu možno uložiť len vo výnimočných prípadoch, ako sú tie, ktoré svedčia o preukázanej a pretrvávajúcej neexistencii vôle integrovať sa. Okrem toho skutočnosť, že osoba s postavením medzinárodnej ochrany je v zásade povinná znášať všetky náklady na kurzy a skúšky z programu integrácie, predstavuje neprimeranú záťaž.

Eritrejský štátny príslušník prišiel do Holandska vo veku 17 rokov a následne bol uznaný za osobu s postavením medzinárodnej ochrany. Po dovŕšení veku 18 rokov ho holandské orgány informovali o jeho povinnosti absolvovať kurz občianskej integrácie podľa holandského práva. Musel teda v zásade do troch rokov zložiť všetky časti skúšky občianskej integrácie. Minister túto lehotu predĺžil v celkovej dĺžke jedného roka z dôvodu, že žalobca vo veci samej dlhodobo býval v prijímacom centre pre žiadateľov o azyl a absolvoval kurz. Mladý eritrejský štátny príslušník sa však nedostavil na niektoré kurzy a skúšky a nezložil úspešne skúšky, na ktorých sa zúčastnil.

Orgány mu uložili pokutu vo výške 500 eur, ako aj povinnosť úplného vrátenia pôžičky vo výške 10 000 eur, ktorú mu správny orgán poskytol na financovanie nákladov na program občianskej integrácie, z dôvodu, že tento program v stanovenej lehote nedokončil. Následne mu bola udelená výnimka z povinnosti uspieť v uvedenom programe, pretože v tom čase vynaložil dostatočné úsilie na jeho dokončenie. Táto výnimka však nemá vplyv na jeho povinnosť zaplatiť pokutu a vrátiť pôžičku.

Obrátil sa na holandské súdy a holandská Štátna rada rozhodla položiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky týkajúce sa zlučiteľnosti holandského systému so smernicou o medzinárodnej ochrane².

Súdny dvor vo svojom rozsudku konštatoval, že táto smernica za určitých podmienok nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ukladá osobám s postavením medzinárodnej ochrany povinnosť zložiť skúšku občianskej integrácie.

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje **význam získania znalostí tak jazyka, ako aj spoločnosti hostiteľského členského štátu s cieľom podporiť integráciu** osôb s postavením medzinárodnej ochrany do spoločnosti hostiteľského členského štátu a uľahčiť ich prístup najmä na trh práce a k odbornej príprave. Okrem toho uvádza, že

členské štáty majú v tomto kontexte určitú mieru voľnej úvahy. Potreba zohľadniť v tejto súvislosti osobné a veľmi premenlivé okolnosti osôb s postavením medzinárodnej ochrany je o to dôležitejšia vzhľadom na ich osobitnú zraniteľnosť, čo odôvodňuje práve priznanie tejto ochrany.

Musia sa teda **zohľadniť osobitné individuálne okolnosti, ako sú vek, úroveň vzdelania, finančná situácia alebo zdravotný stav dotknutej osoby**. Okrem toho by sa znalosti potrebné na zloženie skúšky občianskej integrácie mali stanoviť na základnej úrovni bez toho, aby sa prekročilo to, čo je potrebné na podporu integrácie, a s prihliadnutím na skutočnosť, že dotknuté osoby ešte nie sú dlhodobo usadené v dotknutom členskom štáte. Napokon každá osoba s postavením medzinárodnej ochrany by mala byť oslobodená od povinnosti zložiť túto skúšku, ak preukáže, že už je skutočne integrovaná.

V každom prípade skutočnosť, že nebola úspešne zložená skúška, nemôže byť systematicky sankcionovaná pokutou. Takúto sankciu možno uložiť len vo výnimočných prípadoch, ako je preukázaná a pretrvávajúca neexistencia vôle integrovať sa. Okrem toho takáto pokuta nemôže byť v žiadnom prípade taká vysoká, aby pre dotknutú osobu predstavovala neprimeranú finančnú záťaž vzhľadom na jej osobnú a rodinnú situáciu.

V prejednávanej veci sa pokuta stanovená holandskou právnou úpravou uplatňuje systematicky a môže dosiahnuť 1 250 eur. Takéto opatrenie sa však zdá byť zjavne neprimerané vo vzťahu k cieľu sledovanému touto právnou úpravou.

Okrem toho skutočnosť, že osoba s postavením medzinárodnej ochrany je v zásade povinná znášať všetky náklady na kurzy a skúšky z programu občianskej integrácie, ohrozuje cieľ spočívajúci v zabezpečení jej účinnej integrácie do spoločnosti hostiteľského členského štátu. Táto povinnosť jej spôsobuje neprimeranú záťaž, ktorá bráni nielen jej účinnému prístupu k programu občianskej integrácie, ale aj výkonu ostatných práv a výhod, ktoré jej vyplývajú zo smernice 2011/95.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

² [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ](#) z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany.